

РЕШЕНИЕ

№ 5620

гр. С., 28.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 31 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВ В. СТОЯНОВ

при участието на секретаря ГЕРГАНА Н. БАРАКОВА
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВ В. СТОЯНОВ Гражданско дело
№ 20231110153659 по описа за 2023 година

Предявени са искове по реда на чл. 422 вр. чл. 415 от „Т. С.“ ЕАД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Я.“ № 23Б срещу Е. М. В., ЕГН: *****, адрес: гр. С., ж.к. „Г. Д.“, бл. 31, вх. Б, ет. 6, ап. 42, по чл. 150 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД за установяване съществуването на следните вземания за имот, находящ се в гр. С., ж.к. „Г. Д.“, бл. 31, вх. Б, ет. 6, ап. 42, аб. № *****:

- сумата от **4994,79 лв.** - цена на доставена от дружеството топлинна енергия за периода 01.05.2020 г. - 30.04.2022 г., ведно със законната лихва от 24.07.2023 г. до изплащане на вземането;
- мораторна лихва от **742,52 лв.** за периода 15.09.2021 г. - 18.07.2023 г.;
- сумата от **28,98 лв.** - цена на извършена услуга за дялово разпределение за периода 01.06.2020 г. - 30.04.2022 г., ведно със законната лихва от 24.07.2023г. до изплащане на вземането;
- мораторна лихва от **6,11 лв.** за периода 15.08.2020 г. - 18.07.2023 г.,

за които е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д.№**41367/2023** г. на СРС.

Ищецът твърди, че ответникът в качеството си на собственик на процесния имот е клиент на топлинна енергия за битови нужди за процесния период, поради което дължи суми за топлинна енергия и дялово разпределение Представя писмени доказателства и прави искане за допускане на експертизи и привличане на трето лице помагач.

В срока за отговор ответникът Е. В. оспорва иска. Твърди, че липсва облигационна връзка между страните по договор за доставка на ТЕ до процесния имот, като не му била доставена топлинна енергия и извършено дялово разпределение в съответни размери. Прави възражение за погасителна давност.

Съдът, като обсъди събраните доказателства и доводите на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

По допустимостта на исковете:

Исковите са предявени от заявителя в заповедното производство и настоящ ищец по реда и в срока по чл. 415, ал. 1 ГПК след възражение в срок от длъжника, на основание чл. 422, ал. 1 ГПК за суми и периоди, за които е издадена процесната заповед за изпълнение.

По основателността на исковете:

Предмет на делото са кумулативно обективно съединени иски с правно основание чл. 79 ЗЗД вр. чл. 150 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД по реда на чл. 422 вр. чл. 415 ГПК.

За да бъдат уважени предявените иски за главници ищецът следва да докаже кумулативното наличие на следните материалноправни предпоставки: възникнало облигационно отношение между страните, по силата на което е доставена топлинна енергия и извършено дялово разпределение в процесния имот в претендираното количество и стойност, както и че ответниците са собственици/вещни ползватели на имота или го обитават на валидно договорно основание с открита на тяхно име партида, както и факти, спиращи и/или прекъсващи давността.

За да бъдат уважени предявените иски за мораторни лихви ищецът следва да докаже съществуването на главен дълг в съответен размер, изпадане на ответниците в забава и размер на лихвите.

По исковете за цена на доставена топлинна енергия и исковете за мораторна лихва върху посочената главница:

Според чл. 150, ал. 1 ЗЕ продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на клиенти на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от Комисията по енергийно и водно регулиране, като в ал. 2, изр. 2 е предвидено, че общите условия влизат в сила 30 дни след първото им публикуване, без да е необходимо изрично писмено приемане от страна на клиентите. Съгласно чл. 153, ал. 1 ЗЕ всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, са клиенти на топлинна енергия. С оглед на тези норми следва да се приеме, че клиенти (потребители) на топлинна енергия, с които възниква облигационно правоотношение по договор за продажба на топлинна енергия, са собствениците или вещните ползватели на топлоснабдените имоти. Правоотношението възниква по силата на закона, без да е необходимо изрично волеизявление в тази насока от страна на потребителя.

За установяване на обстоятелството, че през исковия период ответницата е била клиент на топлинна енергия в процесния недвижим имот, съответно, че между страните е възникнало облигационно отношение за доставка на топлинна енергия, по делото са представени следните писмени доказателства, а именно: Нотариален акт за собственост на апартамент (жилище) по чл. 55г ЗПИНМ от 03.03.1969 г., Нотариален акт за дарение на недвижим имот от 21.02.1992 г., удостоверение за наследници от 27.10.2017 г. на М. Г. и акт за смърт от 17.04.1993 г.

От съвкупния анализ на посочените писмени доказателства се установява, че ответницата е надарена с процесния имот при запазено за М. Г. и В. Г. право на ползване, погасено с тяхната кончина преди процесния период, като по делото липсват данни в рамките на същия период ответникът да е прехвърлил на правото на собственост върху имота на трето лице. Следователно през исковия период

ответницата е била собственик на процесния апартамент.

С оглед гореизложеното и на посочените норми от ЗЕ ответницата се явява потребител на топлинна енергия и е задължена въз основа на облигационно правоотношение по договор за доставка на топлинна енергия, възникнало по силата на закона, да заплаща на ищцовото дружество стойността на доставената топлинна енергия.

Относно същата доставка съдът кредитира изцяло неоспореното от страните заключение на съдебно-техническа експертиза (СТЕ), доколкото същото се основава на представените от фирмата за дялово разпределение документи, както и на извършените от вещото лице изчисления съгласно действащата методика. Според заключението на СТЕ, което съдът цени като обективно и компетентно, за исковия период е начислена по прогнозни данни топлинна енергия в размер на **5790,67 лв.**, а след извършено изравняване е налице сума за възстановяване на потребителя в общ размер на **668,93 лв.** Следователно стойността на реално доставената през исковия период топлинна енергия се равнява на **5121,74 лв.**

С оглед гореизложеното, от събраните по делото доказателства се установява, че в тежест на ответниците е възникнало задължение да заплатят в полза на ищеца стойността на доставената в имота им топлинна енергия, като с оглед диспозитивното начало искът следва да бъде уважен до предявения по-нисък размер.

Предвид обстоятелството, че се установява, че „Т. С.” ЕАД има непогасено вземане срещу ответника за стойността на доставената в имота топлинна енергия, следва да бъде разгледано направеното от последния възражение, че част от него е погасено по давност.

Задълженията на потребителя за заплащане стойността на топлинната енергия са такива за периодични плащания, тъй като са налице повтарящи се през определен период от време однородни задължения, чийто падеж е уговорен в общите условия на ищцовото дружество, като не е необходимо плащанията да са еднакви по размер (ТР № 3/18.05.2012 г. по т.д. № 3/ 2011 г. на ОСГК на ВКС). Същите се погасяват с изтичането на тригодишен давностен период, който съгласно чл. 116, б. „б” ЗЗД се прекъсва с предявяване на иск относно вземането – в конкретния случай на 24.07.2023 г. с подаване на заявлението за издаване на заповедта за изпълнение.

Исковият период, за който ищецът претендира цена на доставена топлинна енергия, е 01.05.2020 г. – 30.04.2022 г., следователно в случая са приложими общите условия, одобрени с решение ОУ-1 от 27.06.2016 г. на КЕВР, влезли в сила на 11.08.2016 г. Според чл. 33, ал. 1 от тях клиентите са длъжни да заплащат месечните дължими суми за топлинна енергия по чл. 32, ал. 1 (приложим в настоящия случай) в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Тоест по отношение на тях е приложима нормата на чл. 114, ал. 1 ЗЗД, съгласно която давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо, поради което вземанията за м. 05.2020 г. са погасени по давност към 24.07.2023 г., тъй като задължението за м. 05.2020 г. е следвало да бъде изпълнено до 15.07.2020 г.

Непогасени се явяват вземанията за периода **м.06.2020 - м.04.2022г.**, които се равняват на сумата от **4975,09 лв.** след приспадане на дължимата при съобразено изравнение сума за м. 05.2020 г. от 146,65 лв. (5790,67 – 668,93-146,65 лв.).

По иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД

Съгласно приложимите в настоящия случай общи условия за продажба на

топлинна енергия за битови нужди от „Т. С.“ ЕАД на клиенти за битови нужди в гр. С. от 2016 г. купувачите на топлинна енергия са длъжни да заплащат месечните дължими суми в 45-дневен срок след изтичане на периода за който се отнасят (чл. 33, ал. 1). Според ал. 4 от общите условия продавачът начислява обезщетение за забава в размер на законната лихва само за задълженията по чл. 32, ал. 2 и ал. 3, ако не са заплатени в срок. По аргумент за противното съдът приема, че клиентите на топлинна енергия не дължат обезщетение за забава върху прогнозно начисляваната месечно топлинна енергия по чл. 32, ал. 1. Според чл. 32, ал. 2 след отчитане на средствата за дялово разпределение и изготвяне на изравнителните сметки, продавачът издава за отчетния период кредитни известия за стойността на фактурите по ал.1 и фактура за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, определено на база изравнителните сметки. Върху тези окончателно определени по размер суми въз основа на реалния отчет на доставеното количество топлинна енергия клиентите дължат обезщетение за забава ако не са заплатили сумите в 45-дневен срок от изтичане на периода, за който се отнасят (чл. 33, ал. 2). За да може обаче потребителите на топлинна енергия да изпълнят задължението си да заплатят на „Т. С.“ ЕАД изравнителните суми, е необходимо дружеството да окаже необходимото съдействие по смисъла на чл. 95 ЗЗД, като предостави информацията относно стойността им, издавайки фактурата, предвидена в чл. 32, ал. 3 от общите условия. В противен случай потребителите са поставени в невъзможност да разберат размера на дължимата от тях сума и ако е изтекъл посоченият в чл. 33, ал. 2 от общите условия срок, то следва да се приеме, че те се освобождават от последиците на забавата си и не дължат на дружеството обезщетение за забава. С оглед на тези съображения, ако фактурата за реално дължимата стойност на топлинната енергия за съответния отчетен период е издадена след изтичането му, то обезщетението за забава се дължи от момента на изтичане на 45-дневния срок, считано от издаването на фактурата, а не от изтичането на отоплителния период.

Мораторната лихва по чл. 86, ал. 1 ЗЗД има обезщетителна функция за вредите на кредитора от забавата при изпълнение на парично задължение. Обезщетението в размер на законната лихва е функционално обусловено от главния дълг, поради което същото се присъжда върху признатата за основателна претенция за главницата. Съгласно чл. 86, ал. 1 ЗЗД при неизпълнение на парично задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Чл. 84, ал. 1 ЗЗД предвижда, че когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му, а според ал. 2 когато няма определен ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора.

Разпоредбата на чл. 119 ЗЗД предвижда, че с погасяването на главното вземане се погасяват и произтичащите от това акцесорни вземания, каквото е това за лихва, макар давността за тях да не е изтекла (чл. 118 ЗЗД). Погасени по давност са вземанията за мораторна лихва върху погасените по давност суми за топлинна енергия, поради което в тази част искът по чл. 86, ал. 1 ЗЗД е неоснователен за процесния период за сумата от **28,65 лв.**, изчислена чрез електронно достъпен лихвен калкулатор за просрочени задължения към НАП, като искът за мораторна лихва до пълния предявен размер следва да бъде уважен.

По исковете за цена на услугата за дялово разпределение и исковете за мораторна лихва върху нея:

Разпределението на топлинната енергия в сграда-етажна собственост се извършва по системата на дялово разпределение – чл. 139, ал.1 ЗЕ. Според чл. 139, ал. 2 ЗЕ дялово разпределение на топлинната енергия между клиентите в сгради - етажна

собственост, се извършва от топлопреносното предприятие или от доставчик на топлинна енергия самостоятелно или чрез възлагане на лице, вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ. Начинът на определяне на цената за услугата „дялово разпределение на топлинната енергия“ е точно определен в закона. Съгласно чл. 139в ЗЕ, когато топлопреносното предприятие или доставчикът на топлинна енергия не са регистрирани по реда на чл. 139а ЗЕ, те сключват писмен договор за извършване на услугата дялово разпределение с лицето, избрано от клиентите по реда на чл. 139б ЗЕ, в който уреждат цените за нейното извършване. Същите се заплащат от потребителите на топлопреносното предприятие, което от своя страна дължи плащането им на търговеца, осъществяващ самата услуга. От изложеното следва извод, че дружеството-ищец е легитимирано да събере вземането за стойността на услугата дялово разпределение.

В конкретния случай през процесния период е извършена услуга за дялово разпределение, чиято цена възлиза на посочената в исковата молба стойност. Посочените обстоятелства се подкрепят от приложените по делото писмени доказателства и от заключението по ССЧЕ, видно от което стойността на извършената услуга за дялово разпределение за процесния период възлиза на сумата от **28,98 лв.**

По отношение на вземането за главница за извършена услуга за дялово разпределение по изложените по-горе съображения също се прилага тригодишна погасителна давност. Предвид липсата на уговорен срок за изпълнение на задължението за плащане на цената за дялово разпределение давността започва да тече считано от възникване на задължението (чл. 114, ал. 2 ЗЗД). Давността за вземането за м. 06.2020 г. е започнала да тече на 01.07.2020 г., но е прекъсната на 24.07.2023 г. с подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, поради което непогасени се явяват и останалите вземания през исковия период. С оглед гореизложеното, искът за главница за извършена услуга за дялово разпределение е доказан по основание и размер, поради което следва да бъде уважен изцяло.

По отношение на цената за услугата дялово разпределение липсва предвиден срок за плащане от страна на потребителя на топлинна енергия, поради което длъжникът изпада в забава след покана – арг. чл. 84, ал. 2 ЗЗД. По делото не са представени доказателства за отправена и получена покана за плащане на това задължение от дата, предхождаща подаването на исковата молба, поради което акцесорната претенция в тази част се явява неоснователна. Съгласно чл. 36, ал. 2 ОУ от 2016 г. редът и начинът на заплащане на дялово разпределение се определят от ищеца и се обявява на клиентите. Като вземания, за който няма падежна дата за изпълнение, длъжникът изпада в забава след отправена от кредитора покана (чл. 84, ал. 2 ЗЗД). Ищецът нито твърди, нито доказва да е обявил такъв ред, нито да е отправил покана за плащане до ответника. Следователно искът по чл. 86 ЗЗД във връзка с дяловото разпределение е изцяло неоснователен.

По разноските

При този изход на спора право на разноски имат и двете страни, които своевременно са направили искане за присъждане на такива.

Съдът, като съобрази вида и обема на извършената дейност от процесуалните представители на ищеца, липсата на фактическата и правна сложност на делото, както и броя на проведените открити съдебни заседания с участието на ищцов представител, на основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 26, ал. 1 НЗПП (по отношение на

юрисконсултското възнаграждение в заповедното производство) и чл. 25, ал. 1 НЗПП (по отношение на юрисконсултското възнаграждение в исковото производство), определи юрисконсултското възнаграждение на заявителя-ищец в двете съдебни производства в минимален размер, а именно: по 25 лв. и 50 лв. съответно в заповедното и исковото производство.

Съгласно Решение от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 на СЕС приетата от Висшия адвокатски съвет като съсловна организация Наредба № 1/09.01.2004 г. относно задължителните минимални размери на адвокатските възнаграждения е равнозначна на хоризонтално определяне на задължителни минимални тарифи, забранено от член 101, параграф 1 ДФЕС, имащ директен ефект в отношенията между частноправните субекти и пораждащ правни последици за тях. Посочено е, че подобни действия водят до увеличаване на цените в ущърб на потребителите, което разкрива достатъчна степен на вредност по отношение на конкуренцията, независимо от размера на определената минимална цена, като такова ограничение на конкуренцията в никакъв случай не може да бъде обосновано с преследването на „легитимни цели“. Това води до абсолютна нищожност на наредбата, която няма действие в отношенията между договарящите страни и не може да се противопоставя на трети лица, като нищожността е задължителна за съда и засяга всички минали или бъдещи последици. Изложени са и мотиви, че цената на услуга, която е определена в споразумение или решение, прието от всички участници на пазара, не може да се счита за реална пазарна цена, като съгласуването на цените на услугите от всички участници на пазара, представлява сериозно нарушение на конкуренцията по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС, и е пречка за прилагането на реални пазарни цени. Изведено е, че с оглед абсолютната нищожност националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, като предвидените в посочената наредба минимални размери, и когато отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги. Въз основа на тези съображения СЕС е постановил, че национална правна уредба, съгласно която адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на чл. 101, пар. 1 ДФЕС, като при наличието на такова ограничение не е възможно позоваване на легитимните цели, които се твърди, че посочената национална правна уредба преследва, за да не се приложи установената в чл. 101, пар. 1 ДФЕС забрана на ограничаващите конкуренцията споразумения и практики.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответницата следва да бъде осъдена да заплати на ищеца съразмерно на уважената част от исковете разноски за заповедното производство от **139,12 лв.** за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение, и разноски за исковото производство от **876,76 лв.** за държавна такса, юрисконсултско възнаграждение, депозит за СТЕ и ССЕ и такси за издаване на съдебни удостоверения, като не е представено доказателства за заплащане на административна такса за сдобиване с документ, както е посочено в списъка на разноските от 25.03.2024 г.

Ответницата е направила искане за присъждане на адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв. Съдът, като взе предвид, че делото не се отличава с фактическа и правна сложност, намира, че в полза на процесуалния представител на ответника следва да бъде определено адвокатско възнаграждение в минимален размер.

С оглед задължителния характер на даденото от СЕС тълкуване на чл. 101, пар. 1 ДФЕС определените с Наредба № 1/09.01.2004 г. минимални размери на адвокатските възнаграждения не са задължителни за съда, като адвокатското възнаграждение следва да бъде определено съответно по 50 лв. и 100 лв. за заповедното и исковото производство (чл. 26, ал. 1 и чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, която не е издадена от съсловна организация, а въз основа на Постановление на Министерския съвет № 4/2006 г. (т. 44 от решение от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 на СЕС и арг. от Определение № 343 от 15.02.2024 г. на ВКС по т. д. № 1990/2023 г., II т. о.).

С оглед изхода на настоящия спор и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК вр. чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 ЗА ищецът „Т. С.“ ЕАД следва да бъде осъден да заплати адвокатско възнаграждение за предоставена безплатна адвокатска помощ и съдействие съразмерно с отхвърлената част от исковите на адв. Н. К. от **0,47 лв.** в заповедното производство и **0,94 лв.** в исковото производство.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 150 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД по отношение на „Т. С.“ ЕАД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Я.“ № 23Б, че Е. М. В., ЕГН: *****, адрес: гр. С., ж.к. „Г. Д.“, бл. 31, вх. Б, ет. 6, ап. 42, дължи на „Т. С.“ ЕАД следните вземания за имот, находящ се в адрес: гр. С., ж.к. „Г. Д.“, бл. 31, вх. Б, ет. 6, ап. 42, аб. № *****:

- сумата от **4975,09 лв.** - цена на доставена от дружеството топлинна енергия за периода **м. 06.2020 - м. 04.2022 г.**, ведно със законната лихва от 24.07.2023 г. до изплащане на вземането;
- мораторна лихва от **713,87 лв.** за периода 15.09.2021 г. - 18.07.2023 г.;
- сумата от **28,98 лв.** - цена на извършена услуга за дялово разпределение за периода 01.06.2020 г. - 30.04.2022 г., ведно със законната лихва от 24.07.2023 г. до изплащане на вземането,

за които е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д.№ 41367/2023 г. на СРС, като

ОТХВЪРЛЯ поради погасяване по давност предявените от „Т. С.“ ЕАД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Я.“ № 23Б, срещу Е. М. В., ЕГН: *****, адрес: гр. С., ж.к. „Г. Д.“, бл. 31, вх. Б, ет. 6, ап. 42, предявените по реда на чл. 422 вр. чл. 415 ГПК искове с правно основание чл. 150 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД за установяване съществуването на следните вземания за имот, находящ се в адрес: гр. С., ж.к. „Г. Д.“, бл. 31, вх. Б, ет. 6, ап. 42, аб. № *****:

- за цена на доставена от дружеството топлинна енергия за разликата над уважения размер от 4975,09 лв. до пълния предявен размер от 4994,79 лв. и за периода 01.05.2020 г.;
- за мораторна лихва върху главницата за доставена топлинна енергия за разликата над уважения размер от 713,87 лв. до пълния предявен размер от 742,52 лв. и за периода 15.09.2021 г. - 18.07.2023 г.;
- мораторна лихва върху главницата за дялово разпределение от 6,11 лв. за периода 15.08.2020 г. - 18.07.2023 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК срещу Е. М. В., ЕГН: *****, адрес: гр. С., ж.к. „Г. Д.“, бл. 31, вх. Б, ет. 6, ап. 42, да заплати на „Т. С.“ ЕАД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Я.“ № 23Б, следните суми:

- сумата от **139,12 лв.** – разноски за заповедното производство;
- сумата от **876,76 лв.** – разноски за исковото производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК вр. чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 ЗАдв. „Т. С.“ ЕАД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Я.“ № 23Б, да заплати на адв. Н. К., личен № *****, служебен адрес: гр. С., ул. „Т. У.“ № 1, ет. 1, офис 2, адвокатско възнаграждение за предоставена безплатна адвокатска помощ и съдействие в размер на **0,47 лв.** в заповедното производство и **0,94 лв.** в исковото производство.

Решението е постановено при участието на третото лице помагач на страната на ищеца – „Т. С.“ ЕООД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Проф. Г. П.“ № 3.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването.

Съдия при Софийски районен съд: _____